

**การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน
กองบัญชาการกองทัพไทย**
**The Curriculum Evaluation of Finance Officers Course of
the Royal Thai Armed Forces Headquarter**

พันเอก ไชยา ศรีนวล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดที่พัฒนาจากรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย โดยประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของ Danial L. Stufflebeam ในการวิเคราะห์ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร จากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่ นายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน ปีการศึกษา พ.ศ. 2555 จำนวน 30 คน อาจารย์ผู้สอน วิทยากร ผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน 84 คน และผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน จำนวน 12 หน่วย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เนื้อหา

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ) ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

1.1 ผลการประเมินของนายร้อยเหล่าทหารการเงิน สำหรับนายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการประเมินหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอน วิทยากร และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นผลประเมินด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด และผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมาก

1.3 ผลประเมินหลักสูตรของผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน เฉพาะในด้านผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาหลักสูตร

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า ได้เสนอแนะเกี่ยวกับช่องทาง Facebook หรือ Social Media ในการให้เวลากับผู้เรียนได้เข้าพบ พูดคุย หรือโทรศัพท์สอบถาม และแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ผู้สอน วิทยากร และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน มีความเห็นว่ายากเพิ่มช่องทางการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อช่วยให้นักศึกษาที่เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่สอนมากขึ้น

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย

Abstract

The research of the curriculum evaluation finance officers course of the Royal Thai Armed Forces Headquarter. The purposes of this research were to 1) evaluate the finance officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter apply with the concept that develop from CIPP Model, 2) To shown the way that develop finance officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter apply evaluation from CIPP Model by Danial L. Stufflebeam that analysis context or environmental, Input, Process and product

The data were collected by using questionnaire and interview the people who involved in the evaluated using for their opinions on the matter. There were 3 groups of people were involved in the curriculum using. They were 30 finance officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter in year 2555, 84 instructors' lecturer and lecturer of the evaluation finance officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter, 30 commander of officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter. The instruments used in the study included the questionnaire, the interview form and the document check form. The collect data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results of the research were as follows:

1. The overall evaluation result of the evaluation Finance Officers Course Royal Thai Armed Forces Headquarter is at the high level.

1.1 The results of curriculum evaluate on finance officers course royal of the finance officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter showed their opinions appropriate at the high level.

1.2 The results of curriculum evaluate on instructors' lecturer and lecturer of the evaluation finance officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter showed their opinion of context, input and process at the highest level and product at the high level.

1.3 The results of curriculum evaluate on commander of officers course Royal Thai Armed Forces Headquarter showed their opinions of product at the highest level and context, input and process at high level.

2. Suggestions on the course curriculum development:

2.1 On input element, suggestions were made on using social media, such as Facebook to allow students to meet, chat, or talk on the phones to exchange ideas and experiences.

2.2 On fundamental element, instructors, guest speakers and lecturers of the Finance Corp Junior Officers Course are of the opinion that they would like to see more channels available for the exchange of knowledge and experience to help students understand the course content better.

Keywords : The Evaluation Finance Officers Course Royal Thai Armed Forces Headquarter

บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการสร้างกำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวัง การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับบุคคลทุกคน ทำให้บุคคลมองเห็นความสำคัญของการศึกษาจึงส่งผลให้เกิดรูปแบบการศึกษาขึ้นอย่างหลากหลายในปัจจุบัน เพื่อให้การศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและประเทศชาติ นอกจากการศึกษาสำคัญแล้ว หลักสูตรก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรเป็นแนวทางหรือเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรขั้นต้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพบก เป็นหลักสูตรที่ให้ความรู้กับนายทหารนักเรียนที่เข้ารับการศึกษากายหลังจากที่ได้บรรจุเข้ารับราชการแล้ว เพื่อให้นายทหารนักเรียนนำความรู้ที่ได้รับนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม หลักสูตรขั้นต้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพบก ยังไม่เคยมีการทำการศึกษาประเมินหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำผลการวิเคราะห์ ประเมินดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร จึงนำมาสู่ความสนใจของผู้ศึกษาที่จะทำการวิจัย ประเมินหลักสูตรขั้นต้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพบก ซึ่งรูปแบบการวิจัยประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบ CIPP เป็นการประเมินหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ที่มีความครอบคลุมมากที่สุด 4 ส่วน คือ การประเมินบริบท (Context) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) การประเมินกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Product) เป็นการประเมินตัวนายทหารนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดที่พัฒนาจากรูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model)

2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการ

เงิน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ผู้สอน วิทยาการ ผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้น

นายทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 84 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อย

เหล่าทหารการเงิน จำนวน 12 หน่วย รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 นาย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) โดยใช้ CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในการวิเคราะห์ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 – กุมภาพันธ์ 2556

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินกองบัญชาการกองทัพไทย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยตามรูปแบบ CIPP Model 4 ด้าน เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับการประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน วิทยากร ผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยตามรูปแบบ CIPP Model 4 ด้าน เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับการประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
ชั้นนายร้อยทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยเป็นข้อคำถามแบบ
ปลายเปิด (Open-Ended Form)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นข้อ
คำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Form)

**ส่วนที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียน
หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยซึ่งแบ่งออก
เป็น 2 ตอน ดังนี้**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบ
ตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน
กองบัญชาการกองทัพไทยตามรูปแบบ CIPP Model ด้านผลผลิต (Product)
โดยประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียนที่สำเร็จการ
ศึกษาจากหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย
เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทยเป็นข้อ
คำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Form)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน
กองบัญชาการกองทัพไทยดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน เป็นการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ผลการวิจัยพบว่า

1.1 นายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

ด้านบริบท (Context) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่ต้องการเป็นกำลังพลเหล่าทหารการเงินของ บก.ทท.

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

- ผู้สอน วิทยาการ และผู้บรรยาย มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน/บรรยาย มีการเตรียมการสอน/บรรยายเป็นอย่างดีตรงต่อเวลาในการสอน/บรรยาย ยอมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความต้องการของผู้เรียน ให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้เข้าพบ พูดคุย หรือโทรศัพท์สอบถามและแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน สามารถกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอนได้สามารถตอบคำถามข้อสงสัยในรายวิชาที่สอน/บรรยาย ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้

- อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ที่ใช้จัดการเรียนการสอน อาคารห้องเรียน มีความสะอาด มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีขนาดเหมาะสมและสามารถบรรจุผู้เรียนได้อย่างเพียงพอห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอสำหรับจัดการเรียนการสอนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา

- แหล่งวิทยาการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ห้องสมุด แหล่งค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ มีหนังสือ ข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน อย่างเพียงพอ และทันสมัย

- **สถานที่ศึกษาดูงาน** เป็นแหล่งที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้เรียนได้

ด้านกระบวนการ (Process)

- **การจัดการเรียนการสอน** ช่วงวัน เวลา ที่ใช้จัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมบรรยากาศในชั้นเรียน มีความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียนการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

- **การจัดและประเมินผล** การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการศึกษาลำดับขั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน มีความเหมาะสมการตั้งเกณฑ์การประเมินผลลำดับขั้นนายร้อยเหล่าทหาร

- **การบริหารจัดการหลักสูตร** การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการจัดเวทีระดมความคิดเห็น ประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร

ด้านผลผลิต (Product) ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหลักสูตร **ชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน** มีความรู้ความเข้าใจด้านการเงินและการบัญชี มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพทหาร เหล่าทหารการเงินของ บก.ทท.สามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ทักษะและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งสามารถนำความรู้ไปพัฒนางานในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบได้

1.2 อาจารย์ผู้สอน วิทยากร และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน พบว่า

ด้านบริบท (Context)

- กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน และมีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่ต้องการเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชี ของกองบัญชาการกองทัพไทย ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

- อาจารย์ผู้สอน วิทยากร และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้น นายร้อยเหล่าทหารการเงินมีความเห็นว่า นักศึกษาที่เรียนมีความมุ่งมั่นและ เอาใจใส่ต่อการเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินมีความกระตือรือร้น ที่จะเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินมีการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา มีการซักถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจเสมอ และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

- อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ที่ใช้จัดการเรียนการสอน อาคาร ห้องเรียน มีความสะอาด และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีขนาดเหมาะสมและสามารถบรรจุผู้เรียนได้อย่างเพียงพอ ห้องเรียนมีจำนวน เพียงพอสำหรับจัดการเรียนการสอนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

- แหล่งวิทยาการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนห้องสมุด แหล่งค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ มีหนังสือ ข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินอย่างเพียงพอ และทันสมัย สถานที่ ศึกษาดูงานมีความหลากหลาย สถานที่ศึกษาดูงานมีความเหมาะสมต่อการ ศึกษาในหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินและสถานที่ศึกษาดูงานเป็น แหล่งที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้เรียนได้

ด้านกระบวนการ (Process)

- การจัดการเรียนการสอนช่วงวัน เวลา ที่ใช้จัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสม บรรยากาศในชั้นเรียนมีความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำอย่างเหมาะสม วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ หลากหลายรูปแบบเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้

- การวัดและประเมินผลการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการศึกษา หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน มีความเหมาะสม การตั้งเกณฑ์การ ประเมินผลหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ด้านผลผลิต (Product)

- ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับจากการเรียน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการเงินและการบัญชี ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพทหาร

1.3 ผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน พบว่า

- ด้านคุณลักษณะของนายทหารที่สำเร็จการศึกษา มีภาวะผู้นำที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มีความยุติธรรม โปร่งใส มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับการปฏิบัติหน้าที่ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านที่ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก คือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ปฏิบัติตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน มีความประพฤติดี

- ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่าระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง และทันเวลา

- ด้านพฤติกรรมการทำงาน มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้บริการทางการเงินและการบัญชีได้เป็นอย่างดี การปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานให้บริการทางการเงิน การบัญชี และด้านอื่นๆ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยอมรับในการความคิดเห็น คำแนะนำ หรือการกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด และนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย

การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย ตามรูปแบบ CIPP Model 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ดังนี้

ด้านบริบท (Context)

การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรชั้นนายเรียนเล่าทหารการเงิน มีความชัดเจน เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกองทัพไทย เป็นอย่างยิ่ง เนื้อหาของแต่ละวิชามีความเหมาะสมในการเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาวิชาดีมาก มีความครอบคลุมต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงานและส่วนงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่ในระดับดีมาก

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

อาจารย์ผู้สอน วิทยากร ผู้บรรยาย ประจำหลักสูตรทุกท่าน ได้รับคัดเลือกจากผู้บังคับบัญชาและมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ในการมาสอน การกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติเหมาะสมดีแล้ว สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น เรื่องอาคาร สถานที่ และสื่อการสอนมีความเพียงพอและเหมาะสม มีห้องเรียนและโสตทัศนูปกรณ์ครบถ้วนเพียงพอเหมาะสมกับหลักสูตร แหล่งวิทยาการเพื่อการส่งเสริมการเรียนการสอนเพียงพอเหมาะสมในระดับน้อย ห้องสมุดน่าจะมีมาตรฐานระดับสถานศึกษาของรัฐ หนังสือที่ใช้ค้นคว้ายังไม่มี ส่วนใหญ่เป็นวารสาร และควรมี wifi ในห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ด้านกระบวนการ (Process)

ควรมีการกำหนดเวลาในการเข้าเรียนขั้นต่ำ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85) และมีการกำหนดผลการศึกษาขั้นต่ำ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70) สำหรับผู้ที่จะสำเร็จการศึกษา

ระบบการติดตามประเมินผลหลักสูตรชั้นนายร้อยเล่าทหารการเงิน ประกอบด้วย

1. ใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษาของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาหลังจากได้รับการศึกษา

3. มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา

4. ประเมินภาพรวมของทั้งหลักสูตร เช่น อาหาร เจ้าหน้าที่ สถานที่ และการเรียนการสอน

5. ประเมินอาจารย์

6. มีการวัดความรู้ ความสามารถทักษะ ก่อน-หลัง

7. ประเมินการกิจกรรมต่าง ๆ ของการศึกษา

8. ประเมินโครงการหรือหลักสูตร

ระบบการติดตามประเมินผลผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน ประกอบด้วย

1. การติดตามประเมินผลของผู้สำเร็จหลักสูตร

2. มีการประเมินติดตามผลผู้ผ่านการศึกษาที่ได้นำความรู้ ทักษะความสามารถไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีแบบติดตามประเมินผลฯ ในภายหลัง

3. มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ณ ทางต้นสังกัด

กรมการเงินทหาร ควรเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการศึกษาระเมินหลักสูตร เสนอแนะ ในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้มีความเหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการศึกษามากที่สุด

ด้านผลผลิต (Product)

สามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และทำให้เจ้าหน้าที่

การเงินของส่วนราชการ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

**การบริหารจัดการหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน
กองบัญชาการกองทัพไทยในปัจจุบัน** งบประมาณด้านการศึกษา ฐานนอก
สถานที่ยังน้อย

2. แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่า ทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย

แนวทางพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน
กองบัญชาการกองทัพไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีดังนี้

2.1 พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรฯ ให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนในวิชาเหล่านี้ ให้มากขึ้นและจัดลำดับ
การเรียนของแต่ละวิชาให้สอดคล้องกันมากขึ้น

2.3 เพิ่มชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติงานด้านการเงินให้เพียงพอต่อ
การให้นายทหารนักเรียน

2.4 ควรมีมาตรการให้นายทหารชั้นนายร้อยที่มีคุณสมบัติครบถ้วน
ได้รับการศึกษาตามสิทธิ เนื่องจากหลักสูตรไม่มีอำนาจช่วยเหลือให้เขาได้รับ
การส่งชื่อ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมิน หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน ด้วยการ
ประเมินตามรูปแบบ CIPP Model 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context)
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต
(Product)

ส่วนที่ 1 สำหรับนายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหาร
การเงิน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดาราวรรณ สุวรรณะขุ (2540) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนายทหารสัญญาบัตรเหล่าสารบรรณที่มีต่อการฝึกอบรมหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าสารบรรณ ที่ประสบผลสำเร็จด้วยดีตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ทุกประการ ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ปฏิบัติหน้าที่นายทหารสารบรรณในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้พัฒนาภาวะผู้นำอีกด้วย และสุภาพร แนวนบุตร (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า การประเมินบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรด้านจำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมในระดับมาก ความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลในระดับมาก ปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์และนิสิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนปัจจัยเบื้องต้นอื่น ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความพอเพียง มีคุณภาพ และมีความสะดวกในการใช้บริการในระดับมาก กระบวนการผลิตที่พบว่า การบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก และสุดท้าย ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติและความสามารถเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก นอกจากนี้การศึกษาของ พัทรินทร์ ศรีสวัสดิ์ (2546) ที่ทำการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังสนับสนุนการใช้รูปแบบซีป (CIPP Model) จากอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ ที่รับผิดชอบสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตภาคปกติ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักศึกษาปริญญาโท มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ในด้านบริบทของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ส่วนโครงสร้าง

เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์มีวุฒิการศึกษาอยู่ในลำดับขั้น A ตำแหน่งทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น C ผลงานทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น A การแบ่งภาระงานมีความเหมาะสม คุณสมบัติของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ ทรัพยากรมีความเพียงพอ คุณภาพเหมาะสม และมีความสะดวก ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหาร หลักสูตรมีความเหมาะสมบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติจริงมีความสอดคล้องกับบทบาทที่คาดหวังของมหาวิทยาลัยและนักศึกษา กระบวนการสอบวิทยานิพนธ์อยู่ในลำดับขั้น A กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม และด้านผลผลิตของหลักสูตร จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในลำดับขั้น D ส่วนการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยเป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชาในระดับพอใจมากขึ้นไป

ส่วนที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอน วิทยาการ และผู้บรรยายประจำหลักสูตร ขึ้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด และผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพร แนวบุตร (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์และนิสิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนปัจจัยเบื้องต้นอื่น ๆ ที่เื้ออ้านวยต่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความพอเพียง มีคุณภาพ และมีความสะดวกในการใช้บริการในระดับมาก นอกจากนี้ อภิชาติ เมฆบังวัน (2549) ได้ประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบการประเมินของชิป (CIPP Model) สรุปได้ว่าด้านบริบทของหลักสูตร วัตถุประสงค์มีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของคณะ และสภาพสังคมในปัจจุบัน ตลอดจน

สามารถนำมาปฏิบัติจริงได้ โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม ผลด้านปัจจัยเกื้อหนุนของหลักสูตร คุณสมบัติทางด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารและการดำเนินงานของหลักสูตร พบว่า ความเหมาะสมของการบริหารและการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ผลผลิตของหลักสูตรมีคุณภาพในการปฏิบัติงานเป็นที่พึงพอใจของผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 สำหรับผู้บังคับบัญชาคณาจารย์หรือนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน เฉพาะในด้านผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑาทิพย์ จันทรเรื่อน (2552) ด้านบริบทวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โครงสร้างและเนื้อหามีความเหมาะสม การจัดกระบวนการวิชา มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า คุณสมบัตินักศึกษามีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับดีมาก ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในระยะ 3 ปี อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การแบ่งภาระงานที่ปฏิบัติจริงส่วนใหญ่สูงกว่าเกณฑ์ งานสอนในระดับปริญญาโทเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และงานสอนในระดับปริญญาตรี ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทรัพยากรในการดำเนินการในหลักสูตรมีความพอเพียง มีคุณภาพ มีความสะดวกในการให้บริการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารหลักสูตร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและมีการจัดทำแผนการบริหารงานอยู่อย่างเป็นระบบ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปจากสภาพที่เป็นจริง อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ บทบาทของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จากสภาพที่เป็นจริง ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่เป็นประจำ ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามที่เป็นจริงส่วนใหญ่ทำได้ถูกต้องตามหลักการและประเมินผลทุกวิชา ด้านผลผลิต

มหาวิทยาลัยมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.25 และใช้เวลาในการสำเร็จการศึกษาเฉลี่ย 3.5 ปี ซึ่งจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ จำนวนปีที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษามากกว่าเกณฑ์เกิน 1.5 ปี ซึ่งถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพการปฏิบัติงานทั่วไปของมหาวิทยาลัย และคุณภาพการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

สำหรับนายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

ผลจากการประเมินข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน จากผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้า ได้เสนอแนะเกี่ยวกับช่องทาง Facebook หรือ Social Media ในการให้เวลากับผู้เรียนได้เข้าพบ พูดคุย หรือโทรศัพท์สอบถาม และแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ส่วนด้านบริบท ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับอาจารย์ผู้สอน วิทยาการ และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

ผลจากการประเมินปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงินได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตไม่มีปัญหาและอุปสรรคจากความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน วิทยาการ และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

ผลจากการประเมินข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ผู้สอน วิทยาการ และผู้บรรยายประจำหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

มีความเห็นว่าอยากเพิ่มช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อช่วยให้นักศึกษาที่เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่สอนมากขึ้น ส่วนด้านบริบท ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับผู้บังคับบัญชานายทหารนักเรียนหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน

ผลจากการประเมินข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการเงิน กองบัญชาการกองทัพไทย ไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งด้านคุณลักษณะของนายทหารที่สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านพฤติกรรมการทำงาน

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. (2555). **การจัดการหลักสูตรนายทหารการเงินชั้นนายร้อย**. กรุงเทพฯ : กรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย.

จุฑาทิพย์ จันทรเรือน. (2552). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

ดลฤดี ลาภบำรุงวงศ์. (2546). **การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการสัตว์ของกรมการสัตว์ทหารบก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**

ดาราวรรณ สุวรรณะชญ. (2540). **ความคิดเห็นของนายทหารสัญญาบัตร
เหล่าสารบรรณที่มีต่อการฝึกอบรมหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่า
สารบรรณ จัดทำโดยกองบัญชาการทหารสูงสุด. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชา
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

อึ้ง บั้วศรี. (2545). **ทฤษฎีหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ครูสภา
ลาดพร้าว.**

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.**

พัชรินทร์ ศรีสวัสดิ์. (2546). **การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.**

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2547). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.**

สง บลัษณะ. (2542). **การวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**

สุภาพร แนวบุตร. (2546). **การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.**

อภิชาติ เมฆบั้งวัน. (2549). **การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชา
อุตสาหกรรมศึกษา (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

ภาษาอังกฤษ

- Fidone, Diana J. (1993). **An evaluation of a secondary Science program using the context component of the CIPP decision-making model.** Dissertation Texas A & M University.[Online]. Available <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=24&did=747861831&SrchMode=1&sid=1&Fmt=2&Vln...> (18 October 2008).
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education.** (3rd ed.). New York : McGraw Hill.
- Musiime, R. (1996). **A critical evaluation of the religious education curriculum for secondary school students in Uganda.** Dissertation University of North Texas.[Online]. Available <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=15&did=739550501&SrchMode=1&sid=1&Fmt=2&Vln...>(18 October 2008).
- Nicholls, A. & Nicholls, S. H. (1976). **Developing A Curriculum : A Practical Guide.** London : George Allen &Unwin Ltd.
- Onyefulu, Chinyelu N. (2001). **An evaluation study of the B.Ed. Business Education programs in the University of Technology, Jamaica.** Dissertation University of Alberta (Canada).[Online]. Available <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=5&did=728955801&SrchMode=1&sid=1&Fmt=2&Vln...>(18 October 2008).
- Stake, Robert E. “The Contenance of Education Evaluation”, **Teachers College Record**, 68 (April 1970), p.523-540.

- Stufflebeam, Daniel L., et. al. (1971). **Educational Evaluation and Decision Making**. Itasca, Illinois : F.E Peacock Publisher Inc.
- Stufflebeam, Daniel L. (1974). **Daniel Educational Evaluation and Decision Making Itasca**. III. : F.E. Peacock Publishers, Inc.
- Taba, H. (1972). **Curriculum : Theory and Practice**, 29(3).
Javanovich : Harcourt, Brace.
- Tyler, R. (1979). **Basic Principle of Curriculum and Instruction : Syllabus for Education**305. Chicago : The University of Chicago Press.
- Tyler, Ralph W. (1969). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago :The University of Chicago Press.